

## **OHJAAJAN OHJE**

### **Tehtävä: Työelämän pelisäännöt**

**Tehtävän voi toteuttaa kolmella eri tavalla:**

- Yksilötehtävä
- Paritehtävä
- Ryhmätehtävä

### **YKSILÖTEHTÄVÄ**

Voit aloittaa oppitunnin keskustelulla siitä, mitä nuoret jo tietävät työelämän säännöistä. Näitä väittämiä voi käsitellä toiminnallisesti esimerkiksi piirissä: oppilaat vaihtavat paikkaa, jos ovat samaa mieltä / uskovat tietävänsä oikean vastauksen.

- TET-jaksolla voi tehdä mitä tahansa työtehtäviä, myös vaarallisia, kunhan siihen on perehdytys.
- Työpaikalla saa käyttää puhelinta vapaasti työpäivän aikana, jos se ei häiritse työntekoa.
- Taukoja ei tarvitse pitää, jos tykkää tehdä paljon töitä.
- Työntekijän velvollisuus on lukea työsopimus huolellisesti ennen allekirjoittamista.
- Jos työpaikalla tapahtuu kiusaamista, se on työntekijän oma asia.
- 14-vuotiaana ylitöiden tekeminen on sallittua.
- Työnantajan pitää kertoa sinulle, mitä tehtäviä teet ja miten ne tehdään.
- Jos sairastut TET-jakson tai kesätyön aikana, sinun ei tarvitse ilmoittaa siitä kenellekään.
- Sinulla on oikeus saada kunnon opastus työhön.

### **PARITEHTÄVÄ**

**Ennen paritehtävän tekemistä voitte ottaa yhdessä esiin työelämän pulmatilanteita ja keskustella niistä.**

**Esim.**

- Pulma: Vaarallisen näköinen kone TETissä. "Olet TET-jaksolla autokorjaamolla. Työpäivän päätteeksi työnantaja pyytää sinua käyttämään konetta, jota et ole koskaan käyttänyt, etkä ole saanut siihen minkäänlaista opastusta.

- Pulma: Ylityöt ilman sopimusta. "Olet kesätöissä kahvilassa. Työvuorosi on päättymässä klo 15, mutta kahvilaan tulee yllättäen paljon asiakkaita. Työnantaja pyytää sinua jäämään vielä tunnin pidemmäksi aikaa, vaikka sinulla on suunniteltu meno heti työn jälkeen. Työnantaja näyttää vihaiselta."

## **Lopuksi**

Kun oppilaat ovat vastanneet tehtävään ja miettineet miettineet ratkaisuja, jokainen pari esittelee pulmansa ja ratkaisunsa muulle luokalle.

Keskustelkaa yhdessä luokkana:

- Oliko jokin pulma, joka oli erityisen haastava ratkaista?
- Tuliko eri pareilla samanlaisia tai erilaisia ratkaisuja samaan pulmaan?

## **RYHMÄTEHTÄVÄ**

### **Tehtävän valmistuttua**

Oppilaat esittelevät sopimuksen joko roolipelinä (työntekijä ja työnantaja käyvät läpi ja allekirjoittavat sopimuksen) tai lukemalla sopimuksen ääneen. Muut ryhmät yrittävät:

- Tunnistaa, mikä kohta puuttuu
- Pohtia, miksi se on tärkeä
- Arvata, mitä voisi tapahtua, jos se puuttuisi oikeasta sopimuksesta